

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Občine in občinski zakon.

V Beogradu se v parlamentarnem od-
boru pretresa načrt novega občinskega
zakona. Po poedinih okrajih naše ožje
domovine pa se razpravlja vprašanje o
združenju občin. To vprašanje je jako
težavno in težko rešljivo v splošno za-
dovoljnost. Poročila, ki prihajajo iz raz-
nih krajev, to potrjujejo. Interesi se kaj
radi križajo in zato se tudi predlogi
množijo. Če pomislimo, da večina na-
ših občin zlasti na Slovenskem Štajer-
skem spada v vrsto malih občin, bode
nam jasno, kako občutna je dalekosež-
na sprememba, ki se namerava izvesti
s tem, da se ustvarjajo takozvane veli-
ke občine.

Naloga vseh pristojnih činiteljev je,
da se pri izvrševanju te spremembe za-
ščitijo predvsem kmetijski interesi. Zna-
no je, da nekateri poslanci iz dravske
banovine branijo v Beogradu mišljenje,
naj ostanejo mala mesta in trgi občine
za se, če tudi ne dosežajo števila 3000
prebivalcev, kakor to določa spre-
menjen načrt novega občinskega zakona.
Reči pa je treba to, kar smo mi
vedno poudarjali in zahtevali: Enaka
pravica za malomeščane in tržane ter
za kmete. Če se morajo male kmetijske
občine kljub razdaljenosti združiti med
seboj v velike občine, naj ista nujnost
velja tudi za male mestne in trške ob-
čine, ki niso oddaljene od svojih okolic.

Minister Pucelj je koncem prvega
tedna v mesecu januarju tega leta go-
voril v Ljubljani ter rekel o zložitvi ob-
čin to-le: »Kar se tiče pregrupacije ob-
čin, je dejstvo, da imamo tako majhne
občine, da sploh ne zaslužijo svojega
imena. Občine morajo biti tako velike,
da lahko vrše svoje socialne, gospodar-
ske in kulturne naloge. Upoštevati je
seveda pri tem geografski položaj in za-

devo bo treba urediti po razmerah ta-
ko, da bodo občine postale gospodarsko
zaokrožene enote. Pri tem ne smejo pri-
ti do veljave interesi posameznikov,
ampak resnične koristi ljudstva.« Kdo
pa bo podvržen tej pregrupaciji občin,
ali samo kmetijske občine ali pa tudi ma-
le mestne in trške občine? O tem ni bi-
lo čitati v poročilu o tem govoru niti
besedice. Besedice tudi ni bilo o tem,
ali bo zmagalo načelo onih poslancev
iz dravske banovine, ki zahtevajo izje-
men položaj za male mestne in trške
občine.

Z združitvijo občin bo še tudi treba
rešiti marsikatera druga vprašanja,
kakor n. pr. vprašanje občinskega do-
ma, ki ga predvideva načrt novega ob-
činskega zakona. V občinskem domu
bi naj bile pisarne, dvorana za seje,
stanovanja za občinske uslužbence,
prostori za ječe itd. To pa bi veliko sta-
lo. Ali bodo občine mogle zmagati te
stroške, kakor tudi one za občinske taj-
nike in druge uslužbence? Nadalje je
vprašanje občinskega tajnika, stražni-
ka, sluge in davčnega uradnika, ki naj
bi mu bilo izročeno iztirjevanje dav-
kov. Ljudstvo pa je mnenja, naj iztir-
jevanje davkov tudi še dalje vrši dav-
karija sama. Kar se tiče občinskega taj-
nika, je važno zlasti to, kdo ga bo na-
stavljal: ali ga bo nastavljal občinski od-
bor ali pa bo imenovan od zgoraj, ka-
kor tudi drugi občinski uslužbenci. Da
morejo občine vršiti nalogo, ki jim pri-
pada kot prvim in najvažnejšim občest-
vim tvorbam, jim je potrebna samo-
uprava. V čim večji meri jim bo novi
zakon zajamčil samoupravo, tem bolj
bodo sposobne, da izvršujejo svoje na-
loge v socialnem, gospodarskem in
kulturnem oziru.

Vsi hočejo imeti

zato smo znova natisnili

Koledar Sl. gospodarja.

Kdor ga hoče imeti, naj pošlje naro-
čilo čimpreje, v pismu pa naj priloži
znamk za 11 Din, ga bo kar dobil po
pošti. Lahko vas naroči tudi več sku-
paj. Zastopniki, ki so ga svoj čas dobi-
la, ga zopet lahko naročijo, ako ga po-
trebujejo. Dobijo ga za isto ceno kako-
zadnjič. Zbirka teh koledarjev bo naj-
boljša kmetijsko-strokovna knjižnica.

Naročila sprejema Tiskarna sv. Ciri-
la v Mariboru.

Nemška vlada generala Schleicherja
je odstopila, ker ni dobila od predsed-
nika Hindenburga pooblastila za raz-
pust državnega zbora. Koj po ostavki je
prejel od Hindenburga bivši državni
kancelar von Papen naročilo, da pro-
učiti položaj, če je mogoča v Nemčiji re-
šitev vladne krize na parlamentarni
podlagi.

Odstop francoske vlade. Pri glaso-
vanju o petodstotnem povišanju nepo-

srednih davkov je ostala Boncourjeva
vlada, ki je postavila vprašanje zaup-
nice, v manjšini in je odstopila dne 28.
januarja. Dne 29. januarja dopoldne je
dobil dosedanji delovni minister Dala-
dier naročilo, da sestavi novo vlado.

Volitve na Irskem. Predsednik De
Valera je razpustil prejšnji irski parla-
ment in razpisal volitve, ki so se vršile
pretekli teden. Tudi po sedanjih volit-
vah je gospodar položaja republikan-
ska večina z De Valero na čelu. Dose-
daj so krotili Angleži po popolni samo-
stojnosti hrepeneče Irce z zaščitno ca-
rino; po volitvah bodo skušali irski re-
publikanci priboriti Irce neodvisnost
od Angležev.

Razpust grškega parlamenta. Komaj
je prevzel na Grškem novo vlado stari
Venizelos, že je izposloval pri predse-
dniku republike Zaimisu razpust zbor-
nice in bi naj bile zopet nove volitve 5.
marca t. l. Opozicija je seve proti raz-
pustu in naglašala nezakonitost pred-
sednikovega koraka, ker se Venizeloso-
va vlada niti predstavila ni zbornici z
deklaracijo.

**Važne zakonske spremembe v Zdru-
ženih ameriških državah.** Ameriški se-
nat je sprejel z dvetretjinsko večino
predlog, po katerem bo novoizvoljeni

predsednik prevzel dolžnosti že 1. jan., namesto 4. marca naslednjega leta. Rooseveltov naslednik bo nastopil kot predsednik že 1. januarja 1936. — Nadalje je sprejel zakonodajni odbor zakonsko dovoljenje za izdelovanje 4% nega piva in 3.05% alkohola vsebujočih vin.

Nova iznajdba ruskih sovjetov. Nova iznajdba sovjetov je »registracija«. Policija bo začela izdajati izkaznice, na katerih bo zabeležen potek življenja osebe, ki bo prejela izkaznico. Kdor bo na izkaznici neugodno razredovan, bode

moral zapustiti mesto, kjer primanjkuje stanovanj. Z registracijo se hočejo sovjeti znebiti v prvi vrsti pripadnikov in potomcev bivših plemenitašev, duhovskega stanu in manjših carističnih uradnikov, katerih je še dosti ostalo v Rusiji, a so sedanjim boljševiškim vladarjem na poti. Po izgonu iz mest bo naselila oblast izgnance po Sibiriji, kjer bodo opravljali suženjska dela. Najnovejša sovjetska registracija bode tisoč in tisočkrat hujša ter krutejša, nego so bili pod carjem izgoni politično neljubih oseb v Sibirijo.

munizem, ki se od Moskve vali po svetu kakor strahovita nevihta, katere vse podira ter dviga glavo, da napade vero. Na drugi strani vidimo katoliško Cerkev, zaščitnico vere, graditeljico družabnega reda, ki ujedinjuje človeško družbo v složno moč: sv. Oče, njegovi kardinali, njegovi škofje, njegovi duhovniki in njegovi laiki tvorijo eno telo in eno dušo, dušo Cerkve. Ta ideal je združil preko tri milijone ženske mladine iz 18 narodov, ki so pripravljene za vsako žrtev v vrstah Mednarodne zveze katoliških žena.

V službi gobavcev. Ta strašna bolezen še vedno razsaja po svetu, zlasti na vzhodu. Tudi Kitajska ima veliko gobavcev. Za nje je na otoku Sheklung zgrajena posebna bolnišnica, v kateri nočejo delovati svetni bolničarji in bolničarke, ker se bojijo okuženja, marveč katoliški redovniki in redovnice. V tem zavodu je pravzaprav prostora samo za 60 bolnikov, dejansko pa jih je tam 600 gobavcev. Iz tega se vidi, kakšne težave so v tem zavodu in kakšna je požrtvovalnost katoliških misijonarjev in misijonark, da premagajo vse te težave. Tudi denarno stanje tega zavoda je neugodno. Kitajska vlada daje vsako leto 3500 dolarjev podpore, potrebno pa je vsako leto še 7000 dolarjev za vzdrževanje zavoda. To svoto pa morajo vsako leto kriti misijonarji sami, ker bi drugače morali zavod zapreti in gobave siromake vreči na cesto. To je zopet dokaz, kako potrebno je podpirati katoliške misijone.

== ==

PO SVETU KATOLISKEM

Lurd in zdravniki. V Lurdu je, kakor je znano, poseben zdravniški urad, ki se peča s preiskavo bolnikov, ki pridejo v Lurd, odnosno z ugotovitvijo ozdravljenja pri tistih, ki tamkaj dobio ozdravljenje. V lanskem letu je ta zdravniški urad obiskovalo, v njem delovalo ali za njega delovalo 864 zdravnikov iz raznih delov sveta, leta 1931 pa 789 zdravnikov. Nekaj teh zdravnikov stalno deluje v tem uradu, drugi pa začasno, nekateri mu sporočajo svoja mnenja pisanim potom. Med zdravniki, ki delujejo v tem uradu ali pa za urad, so nekateri možje svetovnega slovesa. Sloveči specialisti in profesorji medicine na vseučiliščih, katerim se predložijo nekateri bolezenski slučaj, v katerih je nastopilo ozdravljenje, kaj radi dajo ali pošljejo svoje strokovno mnenje o takih slučajih. Zdravniški urad v Lurdu, ki mu načeluje zdravnik dr. Vallet, je ugotovil v lanskem letu 160 ozdravljenj. Postopa pa ta urad z največjo natančnostjo. So slučaj, katere celo nekatoliški zdravniki proglašajo za čudovite, naravno nerazložljive, lurški zdravniški urad pa čaka s svojo ugotovitvijo. Kakšna je previdnost in natančnost tega urada, se vidi iz tega, ker je od navedenih 160 ozdravljenj samo nekaj več kot 10 proglašil za nerazložljive s stališča naravnih zakonov in naravnih sil. Za l. 1931 je urad ugotovil 7 ozdravljenj, ki so se zgodila hipoma, končnoveljavno in popolno. Za l. 1933 ima urad v preiskavi 85 slučajev, od katerih je 33 iz prejšnjega leta, ostali pa so slučaj ozdravljenj, ki so bila uradu prijavljena tekom l. 1932. Zdravniški urad se ne peča z manjšimi zadevami, marveč le samo s slučaj izredno velikih in dolgotrajajočih bolezn.

Teden proti preklinjanju. Med nekaterimi narodi se je hudo razpaslo preklinjanje, ki uporablja celo bogokletne besede. Ta slaba navada vlada med italijanskim narodom. Katoliško duhovništvo in krščanske organizacije se trudijo, da bi to napako, ki je postala narodna napaka, izkoreninile iz ljudstva. Zadnji čas se je v Turinu v Severni Italiji vršil »teden proti preklinjanju«. Po cerkvah so najboljši pridigarji, na izvencerkvenih zborovanjih pa najuglednejši katoliški laiki govorili proti tej grdi razvadi. Rotili so starejše, naj krotijo svojo jezo, ki jih navadno za-

peljuje v kletve. Kazali so na veliko odgovornost pred Bogom tistih, ki otroke s kletvami pohujšujejo ter jih tako zavajajo v isto pregreho. Tudi v naših krajih opažamo zadnja leta rastočo in razširjajočo se razvado, da naši ljudje, osobito mladi ljudje, mešajo v svoje besede grde, srove izraze, ki nikdar prej niso bili udomačeni med našim dobrim ljudstvom. So prinešeni iz juga. Tej grdi razvadi je treba napovedati boj. Preklinjanje, zlasti takšno, ki se poslužuje ostudnih, bogokletnih besed, ni samo greh pred Bogom, marveč tudi dokaz, da dotičnemu človeku manjka prava srčna kultura (izobrazba).

Žene proti boljševikom. Mladinski odsek Mednarodne zveze katoliških žena je nedavno imel svojo glavno skupščino. Na tem zborovanju je imela predsednica gospa Bridges govor, poln navdušenja in vneme. Rekla je med drugim: »Danes sta na svetu dve veliki sili, druga proti drugi: ena samo ruši, druga gradi. Razdiralna sila je ko-

NOVICE

Smrt uglednega in znanega frančiškana. V mariborskem frančiškanskem samostanu je umrl na pljučnici znani in priljubljeni pater Klarus Rottmann. Pokojni je rodom Mariborčan ter rojen v župniji Matere Milosti dne 16. avgusta 1861. Po končanih študijah v rojstnem mestu in na Tirolskem je prejel mašniško posvečenje leta 1886 in je prešel kaplansko mesto v mariborski frančiškanski župniji leta 1889. Iz Maribora je prišel leta 1902 za gvardijana v Nazarje, kjer je ostal tri leta in nato se je vrnil nazaj v Maribor, kjer se je posvetil dušnemu pastirstvu. Znan ter obče priljubljen je bil kot spovednik. Blagemu ter delavnemu duhovniku bodo ohranili vsi, ki so ga poznali, trajen in hvaležen spomin. V soboto dne 28. januarja se je vršil pogreb blagopokojnega p. Klarusa izpred frančiškanske cerkve na Pobrežje. Sprevod je vodil ter govoril dvakrat ganljive poslovilne besede škof dr. Ivan Tomažič.

VELIKA SLIKA DR. KREKA

za Din 50.— se dobi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Naročajo jo naj razna društva, pisarne, župni, šolski in občinski uradi, pa tudi privatniki. Tiskarna sv. Cirila oskrbi tudi okvir.

Poleg številne duhovščine ter raznih organizacij je spremljalo priljubljene duhovnika na zadnji poti mnogo Mariborčanov iz vseh slojev.

Za knezoškofijskega duhovnega svetovalca je bil imenovan g. Vaclav Čeh, župnik na Frankolovem.

Z udušenjem dveh požarov so imeli dne 26. januarja opravka mariborski gasilci. Preprečili so razmah požarne nesreče v tkalnici Doctor in drug pri koroškem kolodvoru in v baraki pri izolirnici bolnice.

81 tisočakov so zaplenili na marib. glavnem kolodvoru neki Zagrebčanki, ko je nameravala s to nedovoljeno denarno svoto v Avstrijo.

Novi župani v mariborskem okraju. V Cirknici pri Št. Ilju je bil razrešen županske službe Ignacij Simonič. Na njegovo mesto je imenovan veleposestnik Ivan Može. — V Jarenini je na mesto Franca Sparla postal župan Crnko I. — V Voseku pri Sv. Marjeti pa na mesto več kot 30letnega župana F. Čep, poštar in vpokojeni orožnik Anton Šuman. — V Selnici ob Dravi je prevzel župansko čast namesto Martina Hermah I. Verdonik.

Nova cestna dela v mariborskem okraju. S pomočjo fonda za podporo brezposelnih bodo kmalu začeli graditi novo cestno zvezo Sv. Jakob v Slov. goricah preko Poličke vasi v Št. Ilj; nadalje bodo preložili hud cestni ovinek pred vhomom v vas Fram. Prerezali bodo dvorišče, sadonosnik in njivo posestnika Petka. Nadalje bodo začeli s tla-